

hunc scopulum uitaueris, & in uiris quoque abstineris à tunica uasa seminaria inuolueris, musculum uersus medium abdominis promptissime duces. Ceterum ubi ad medium usque recti musculi amplitudinem peruenit, erit, pertinacius cum ascendente musculi tendine, obliqui descendentes tendendo coire uidebitur, quem ut integrum, & non uulneratum lacerum uel ad lineam (quæ in abdominis medio ambientibus meritis, quod illi nulla subest caro, candidior apparet) disseces, impossibile arbitror, utcumque acuta nonacula usus fueris, nam retusiori nihil prorsus promouebis. Quamobrem reflexo pendenteque à media recti musculi amplitudine primo abdominis musculo, ascendente, qui secundus est, similiter aggredieris, ducta nimirum à pubis osse, per superiorem ilium ossis regionem, & lumborum uertebras, & fines quatuor inferiorum costarum sectione, quæ ab his omnibus musculum separare possit, & ab illo etiam respirationis musculo abstineat, qui decima & undecima costæ potissimum inseritur. Post sectionem, musculi huius principia hamulo aut unguibus attolles, & à transuerso, cui infideris, in priore procedens liberabis. Quod usque ad exteriorem costam, latus uel recti musculi eius lateris, cuius sectionem administras, medio crio negocio perfeceris, si modo in uiris uasorum seminalium tunicis (quæ ad testium musculorum sectionem seruandæ sunt) animum adhibeas, ne uel etiam illæ præscindantur. Vbi uero recti musculi latus externum membranosum oblique ascendente musculi tendo spectat, acutiori nouacula separandus est, neque id quidem oscitanter, ne totum obliqui musculi tendinē pertundas, ipsumque hic finire arbitreris. Tantus enim huius tendinis cum transuersi musculi neruosa exilitate iuxta externum recti musculi latus, occurrit nexus, ut aliquando obliqui ascendente tendinē diuidi putauerim, & unam ipsius partem transuerso musculo conatam, sub rectis musculis procedere, altera uero super rectos expadi arbitratus fuerim, atque id potissimum supra umbilici regionē est cōspectius. Verum si ad amussim oblique ascendente tendinē à transuerso liberaueris, recto musculo illum super sterni cōperies, à quo ad albam usque abdominis lineam accuratē separandus uenit, quod in carnis recti musculi partibus factum est promptissimū, at in neruis illis recti musculi inscriptionibus arduum esse obseruabis. Obliquorum enim tendo pertinacius in his recto musculo, quam in reliquis sedibus, ubi carnosus est, cōnascitur, neque adeo promptē ab illis examussim discindit, aut potius eradit. Hic modo doceberis, qui ascendente descendenteque tendines, circa abdominis mediū inuicem connascantur, ubi recti musculi mediæ amplitudini (quæ interior est) incumbunt, & arduē, nec nisi maxima industria, & acutiori nouacula, ad albam usque abdominis lineam separari queunt. Ceterum posteaquam unius lateris, cuius iam sectionē aggredieris, obliquos abdominis musculos ad albam usque lineam perduxeris, expende, qualiter obliquorum tendines, rursus transuersorum tenuitatibus in ea abdominis regione adnascantur, qua recti musculi ab inuicem magis seiunguntur. Vtroque obliquo musculo in illud cadaueris latus, quod mens in cubito pendere, sola manu rectum musculum à transuersi neruea tenuitate separabis, dextræ manus digitis ab exteriore musculi latere iniectis, & secundum abdominis longitudinē hinc inde sub musculo ductis. Quū primum rectus musculus à transuerso abscissus, integrum est, recti musculi fibras unā cum transuersis illis inscriptionibus contueri, ac tandem musculum à thorace nouacula liberatū, ab abdomine detrahere, ita tamen, ut adhuc pubis ossi hæreat, ipsiusque hic initium accuratē examines. At quū hunc à pectore in cane, aut simia adimes, studendū est, ne continuū illi membranē tendinē simul auferas, aut uulneres, qui secundum pectoris longitudinē, à recto musculo, ad primā thoracis costam porrigitur, ac re uera in eiusmodi animantibus recti pars esse conspiciatur. Est autē hic tendo musculus uel, à quo in musculi brachii pectori ad ducētis administratione præcepti quoque abstinendum, & num homines hunc cum simijs cōmunem habeant indagandū. Transuersum pari modo, quo obliquos aggressus es, opportunē administrabis, ducta similiter leui sectione à pubis osse, per ilium os, & transuersos uertebrarū lumborū processus, aut potius musculorū dorsum hic mouentiū exterius latus, atque demū ad fines spuriarum costarum, quæ intacto peritonæo solū musculū penetret. Mox transuersi principia hamulo eleuabis, et nouacula, quam poteris, attentissime à peritonæo paulatim liberabis, donec ad neruosam ipsius deteneris exilitatē, quæ maiori adhibita cura, à peritonæo ita separanda est, ut neque peritonæum, neque tendo, neruosa uel ea tenuitas laceretur. quod quidem non adeo arduū est, atque operosum, & precipue iuxta abdominis elatiora non procul à pectore, nam in summe tendo ipse (ut etiā peritonæum) nimis quam tenuis occurrit. Nunc uero ubi & hunc musculū ad mediū abdominis perduxeris, ac à peritonæo, ut licuit, optimē liberaueris, rursus in suum locū quatuor huius lateris musculos repones. Mox cadauere in dorsum reflexo, secundā administrandi rationē aggredieris, quæ à tendinum finibus, in abdominis medio auspicatur. Duces itaque à pectoris osse ad pubem usque, per totam abdominis longitudinē, super mediū recti musculi eius lateris, cuius

Candidior in
abdomine li-
nea.
Obliqui ascen-
dentes.

Nexus ner-
uosa tenuita-
tis oblique a-
scen. musc. cum
transuerso.

Recti abdomi-
nis ratio.

Transuersi.

Altera abdo-
minis musculo-
rum adminis-
tratio, uersus
ipsorum ini-
tia.
Obliqui descen-
dentes.

cuius administrationem moliris, adeo leuem sectionem, ut nihil præter oblique descendentes musculi tendinē penetret. Atque hanc sectionem ad mediā recti musculi amplitudinem tantam scribo, quod nollem frustra per albam lineam, quæ in abdominis medio occurrit, eam sectionem experiri, siquidem impossibile arbitror descendente tendinē non uulneratum, & illa quoque ascendente tendinē, seorsum liberare, quanquam & ab alba linea interdum sectionem inchoari non improbaui, utcumque etiam laceratos tendines inuicem separares. Quapropter hac illa uel sectione ducta, adniteris hamulo descendente tendinē attollere, ac à subiecto ipsi musculo nouacula dissecare, quousque uniuersum musculum, uersus dorsum spinam undique liberatum deduxeris. post hunc, ascendente tendinē à recto separabis, principium separationis ab alba linea exorsus. In hoc opere rursus inueberis, quū tendo ille transuersi recti musculi inscriptionibus adnascatur, ac cum neruosa transuersi musculi tenuitate, ad externum recti musculi latus coalescat. Insuper à reliqua transuersi musculi parte, oblique ascendente auelles ipsum à pubis & coxendicis & ilium ossibus, & inferioribus thoracis costis, ad lumborum usque uertebrarum spinas absecans. Rectum similiter, ut alterius lateris dissecasti, à transuerso musculo attolles, & ipsius capite à pubis osse absceto, illum super thoracem reflectes. Mox recta sectione secundum albæ lineæ longitudinē ducta, quæ duntaxat neruosam transuersi musculi tenuitatem illa peritonæo diuidat, conaberis eam à peritonæo diligenter separare, quod quidem in homine, & potissimum iuxta pubem, uasorumque seminalium transitum, facturus es difficillimē, in porcis autem minimo negocio. Ceterum transuersi musculi, tendine usque ad carnem ipsius regionem à peritonæo, liberato, eum quoque tantisper auferes quousque uniuersus musculus à peritonæo dissecus pendeat. Integrum iam quoque est, & huius lateris musculos in pristinum locum reponere, & ad amussim eorum formam, situm, & fibrarum ductus examinare, ac demum resecis illis, ad testium musculos te accingere.

Obliqui ascen-
dentes.

Recti.

Transuersi.

DE VIRILIVM TESTIVM ET MULIE- bris uteri musculis. Caput XXXIII.

LICVISSET huc aliquot Quinti libri figuras reponere, ex quibus testium uterique musculorum natura utcumque peti posset, uerum ne easdem figuras diuersis in locis proponeremus, hic tantum adiciemus, in quibusnam figuris præsentis musculi conspici queant. Testis itaque musculus, non nihil spectatur tertia tabula ad 1, & uigesima secunda figura Libri quinti. Vt utrumque musculosa substantia eiusdem Libri uigesima quarta figura ad characterem O, uti fieri potuit, exprimitur.

a 22. fil. 5.
b 22. fil. 5.
c 22. fil. 5.
d 22. fil. 5.
e 22. fil. 5.
f 22. fil. 5.
g 22. fil. 5.
h 22. fil. 5.
i 22. fil. 5.
k 22. fil. 5.
l 22. fil. 5.
m 22. fil. 5.
n 22. fil. 5.
o 22. fil. 5.
p 22. fil. 5.
q 22. fil. 5.
r 22. fil. 5.
s 22. fil. 5.
t 22. fil. 5.
u 22. fil. 5.
v 22. fil. 5.
w 22. fil. 5.
x 22. fil. 5.
y 22. fil. 5.
z 22. fil. 5.

gracilis oblongusque musculi naturam expriment, qui illi testis tunica semper innatus deorsum protenditur, ac tandem iuxta infimā testis sedem, unā cum illa tunica uasi ei seminario applantatur, quod à testibus iam paratum semen assumit, idque sursum in peritonæi amplitudinem deducens, in uesicæ ceruicem se profundit. Neque aliqua prorsus parte, testibus, aut seminarijs uasis tunica illa pertinaciter adnascitur, quam ubi simul cum musculo ipsius substantia, insertionem ad eius uasis inflexum molitur, qui ad infimam testis sedem reflectitur adeo, ut musculus ipse nusquam testem contingat. Respondet itaque testis musculus illis, qui ex carnosā membrana efformantur, quando quidem est aliud nihil prorsus est, quam carneæ fibræ uasorum seminalium, & testis inuolucro innatæ, quemadmodum carnosæ membranæ musculi, carneis quoque fibris per membranam digestis constituuntur. Porro testium musculorum beneficio, uiri arbitrario motu testis modice (ut & ipsi musculi graciles tenuesque sunt) sursum alliciunt, ne testes plus æquo laxati, ac ad anteriora pendentes, nimio oneri seminarijs uasis sint. Hunc uisum musculi in coitu potissimum præstant, si enim testes uasis seminarijs oneri semper essent, atque hæc ad inferiora protracta perpetuo arctarentur, non adeo commodè semen transmittent, atque modò, quū testium à musculis iam attractorū pondere subleuata, magis patefuerint. Constat itaque musculos hos (qui uasosque Græcis uocantur) ex eorum classe censendos esse, qui

Virilis testis
musculus.